

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

**1 OCAK - 31 ARALIK 2009 HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU**

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A. Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2009 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLAR VE AÇIKLAYICI NOTLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
BİLANÇOLAR	1-2
GELİR TABLOLARI	3
ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOLARI	4
NAKİT AKIM TABLOLARI	5
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR	6-53
NOT 1 ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	6-18
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ.....	18
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	18-19
NOT 5 FİNANSAL YATIRIMLAR	19
NOT 6 FİNANSAL BORÇLAR	19-21
NOT 7 DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER	21
NOT 8 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	22
NOT 9 STOKLAR.....	23
NOT 10 MADDİ DURAN VARLIKLAR	24-25
NOT 11 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	25-26
NOT 12 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	26
NOT 13 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER.....	27-28
NOT 14 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	29
NOT 15 ÖZKAYNAKLAR	30-31
NOT 16 SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ	32
NOT 17 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ.....	32-33
NOT 18 DİĞER FAALİYETLERDEN GELİRLER/GİDERLER.....	34
NOT 19 FİNANSAL GELİRLER	34
NOT 20 FİNANSAL GİDERLER.....	34
NOT 21 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	35-38
NOT 22 HİSSE BAŞINA KAZANÇ.....	38
NOT 23 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	39-43
NOT 24 FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	43-53

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2009	2008
VARLIKLAR			
DÖNEN VARLIKLAR		538.639.584	721.732.176
Nakit ve nakit benzerleri	4	80.690.192	115.684.361
Ticari alacaklar			
- Ticari alacaklar	8	165.029.018	193.836.628
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	23	81.844.883	84.760.004
Stoklar	9	140.286.921	275.109.457
Diğer dönen varlıklar	12	70.788.570	52.341.726
DURAN VARLIKLAR		174.568.050	241.412.927
Ticari alacaklar	8	118.152.765	181.016.360
Finansal yatırımlar	5	-	6.541.500
Maddi duran varlıklar	10	37.907.359	39.609.588
Maddi olmayan duran varlıklar	11	10.102.274	5.655.667
Ertelenmiş vergi varlıkları	21	7.923.225	8.200.194
Diğer duran varlıklar	12	482.427	389.618
TOPLAM VARLIKLAR		713.207.634	963.145.103

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla hazırlanan finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 19 Şubat 2010 tarihinde onaylanmıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇOLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2009	2008
KAYNAKLAR			
KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		308.149.565	649.380.378
Finansal borçlar	6	224.194.075	504.795.652
Diğer finansal yükümlülükler	7	-	6.131.604
Ticari borçlar			
- Ticari borçlar	8	57.055.341	74.433.859
- İlişkili taraflara ticari borçlar	23	8.719.008	38.094.856
Dönem karı vergi yükümlülüğü	21	2.067.464	-
Borç karşılıkları	13	7.428.952	12.360.035
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	12	8.684.725	13.564.372
UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		104.357.135	28.211.920
Finansal borçlar	6	98.055.898	20.637.929
Kıdem tazminatı karşılığı	14	6.301.237	7.573.991
ÖZKAYNAKLAR		300.700.934	285.552.805
Ödenmiş sermaye	15	53.369.000	53.369.000
Sermaye düzeltmesi farkları	15	39.014.356	39.014.356
Değer artış fonları	15	-	3.634.098
Finansal riskten korunma rezervi	7,15	-	(4.905.283)
Birleşme yedekleri	15	(5.569.000)	(5.569.000)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	15	59.011.780	56.617.017
Geçmiş yıllar karları	15	123.919.774	76.601.061
Net dönem karı	15	30.955.024	66.791.556
TOPLAM KAYNAKLAR		713.207.634	963.145.103

Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler 13

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Satış gelirleri (net)	16	667.703.295	787.491.026
Satışların maliyeti (-)	16	(563.639.032)	(649.306.626)
BRÜT KAR		104.064.263	138.184.400
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	17	(30.811.337)	(34.344.444)
Genel yönetim giderleri (-)	17	(17.607.801)	(24.691.311)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	17	(2.063.282)	(2.930.210)
Diğer faaliyet gelirleri	18	7.727.058	1.574.190
Diğer faaliyet giderleri (-)	18	(8.340.157)	(13.095.054)
FAALİYET KARI		52.968.744	64.697.571
Finansal gelirler	19	350.047.590	239.355.785
Finansal giderler (-)	20	(366.280.213)	(221.349.718)
VERGİ ÖNCESİ KAR		36.736.121	82.703.638
Dönem vergi gideri	21	(6.539.181)	(17.086.228)
Ertelenmiş vergi geliri	21	758.084	1.174.146
DÖNEM KARI		30.955.024	66.791.556
Hisse başına kazanç (TL)	22	0,0058	0,0125
DiĞER KAPSAMLI GELİR			
Finansal varlıklar değer artış fonundaki değişim	5	(3.825.366)	1.732.187
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	7	6.131.604	10.224.441
Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi (gideri)/geliri	7	(1.035.053)	(2.131.497)
DiĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)		1.271.185	9.825.131
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		32.226.209	76.616.687

Takip eden notlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltilmesi farkları	Değer artış fonları	Finansal riskten korunma rezervi	Birleşme yedekleri	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Özkaynaklar toplamı
1 Ocak 2009	53.369.000	39.014.356	3.634.098	(4.905.283)	(5.569.000)	56.617.017	76.601.061	66.791.556	285.552.805
Transferler	-	-	-	-	-	2.394.763	64.396.793	(66.791.556)	-
Ödenen temettüleri	-	-	-	-	-	-	(17.078.080)	-	(17.078.080)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar değer artışı	-	-	(8.745)	-	-	-	-	-	(8.745)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar değer artışı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	-	-	437	-	-	-	-	-	437
Satılmaya hazır finansal yatırımların satışı	-	-	(3.625.790)	-	-	-	-	-	(3.625.790)
Türev finansal araçların itfası	-	-	-	4.905.283	-	-	-	-	4.905.283
dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	30.955.024	30.955.024
31 Aralık 2009	53.369.000	39.014.356	-	-	(5.569.000)	59.011.780	123.919.774	30.955.024	300.700.934
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltilmesi farkları	Değer artış fonları	Finansal riskten korunma rezervi	Birleşme yedekleri	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Özkaynaklar toplamı
1 Ocak 2008 - önceden raporlanan	47.000.000	39.014.356	1.988.520	-	-	44.075.118	54.383.637	91.066.245	277.527.876
Birleşme etkisi (Not 2.1 ve 3)	6.369.000	-	-	(13.084.836)	(5.569.000)	3.376.899	32.655.661	1.660.518	25.408.242
1 Ocak 2008 - yeniden düzenlenmiş	53.369.000	39.014.356	1.988.520	(13.084.836)	(5.569.000)	47.452.017	87.039.298	92.726.763	302.936.118
Transferler	-	-	-	-	-	9.165.000	83.561.763	(92.726.763)	-
Ödenen temettüleri	-	-	-	-	-	-	(94.000.000)	-	(94.000.000)
Satılmaya hazır finansal yatırımlar değer artışı	-	-	1.732.187	-	-	-	-	-	1.732.187
Satılmaya hazır finansal yatırımlar değer artışı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	-	-	(86.609)	-	-	-	-	-	(86.609)
Türev finansal araçlar değer artışı	-	-	-	10.224.441	-	-	-	-	10.224.441
Türev finansal araçlar değer artışı üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	-	-	-	(2.044.888)	-	-	-	-	(2.044.888)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	-	66.791.556	66.791.556
31 Aralık 2008	53.369.000	39.014.356	3.634.098	(4.905.283)	(5.569.000)	56.617.017	76.601.061	66.791.556	285.552.805

Takip eden notlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT NAKİT AKIM TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2009	2008
İşletme faaliyetleri:			
Vergi öncesi kar		36.736.121	82.703.638
Amortisman gideri	10	6.529.447	10.410.504
İtfa payları	11	989.136	413.697
Kıdem tazminatı karşılığı	14	3.771.242	1.384.747
Maddi varlık satış karı-net	18	85.320	(361.094)
Faiz geliri	19	(6.823.452)	(7.286.889)
Faiz gideri	20	39.876.844	34.519.310
Stok değer düşüklüğü karşılığı	9	3.246.941	731.907
Gider takakkukları-net		(4.931.084)	951.241
Şüpheli alacak karşılık gideri	18	7.907.519	12.497.982
Finansal yatırım satış karı	18	(3.816.621)	-
Faaliyetlere yönelik varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler öncesi net nakit akımı		83.571.413	135.965.043
Faaliyetlere yönelik varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler - net:			
Ticari alacaklardaki azalış/(artış)		83.664.463	(138.550.297)
İlişkili taraflardan alacaklardaki azalış/(artış)		2.915.121	(27.286.558)
Stoklardaki azalış/(artış)		131.575.595	(102.898.898)
Diğer dönen varlıklardaki artış		(18.446.844)	(27.648.269)
Diğer duran varlıklardaki (artış)/azalış		(92.808)	320.245
İlişkili taraflara borçlardaki (azalış)/artış		(29.375.848)	19.633.154
Ticari borçlardaki (azalış)/artış		(17.378.518)	1.085.400
Diğer kısa vadeli yükümlülüklerdeki azalış		(4.879.648)	(1.263.162)
Ödenen kıdem tazminatları	14	(5.043.996)	(1.286.346)
Ödenen vergiler	21	(4.471.717)	(24.988.090)
Esas faaliyetlerden sağlanan/(faaliyetlerinde kullanılan) net nakit		222.037.213	(166.917.778)
Yatırım faaliyetleri:			
Yatırım harcamaları		(10.973.718)	(11.908.167)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satışlarından elde edilen hasılat		625.436	715.765
Finansal yatırımlardaki azalış		6.541.500	-
Elde edilen faizler		6.855.805	7.311.670
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/(faaliyetlerde kullanılan) net nakit		3.049.023	(3.880.732)
Finansman faaliyetleri:			
Banka kredilerinden sağlanan net nakit		-	621.266.882
Finansal borçların geri ödemesi		(194.710.964)	(262.044.121)
Ödenen temettü		(17.078.080)	(94.000.000)
Ödenen faiz		(48.349.487)	(26.626.743)
Finansman (faaliyetlerinde kullanılan)/faaliyetlerinden sağlanan net nakit		(260.138.531)	238.596.018
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki (azalış)/artış		(35.052.295)	67.797.508
Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem başı bakiyesi		115.448.598	47.651.090
Nakit ve nakit benzeri değerlerin dönem sonu bakiyesi		80.396.303	115.448.598

Takip eden notlar finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - ŞİRKET’İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. (“Şirket”) 1954 yılında Minneapolis Moline Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. adıyla kurulmuş olup, fiili faaliyet konusu tarım traktörleri, biçerdöver ve diğer tarım makine ve aletlerinin üretimi ve ticaretidir. Şirket’in adı 1968 yılında hisselerinin %25’inin bir Koç Holding A.Ş. (“Koç Holding”) grup şirketi olan Ege Makine ve Ticaret A.Ş. tarafından alınmasının ardından Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş. olarak değiştirilmiştir. 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla Şirket’in önemli sermayedarları Koç Holding ve CNH Global N.V.’dir (“CNH”) (Not 15). Şirket’in 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla personel sayısı 1.246’dır (2008: 1.476).

Şirket yurtiçi pazarlama ve satış faaliyetlerini, yurtiçine dağılmış olan 115 traktör satış bayisi ve 75 yedek parça bayisi vasıtasıyla yapmaktadır.

Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup kayıtlı ofis adresi aşağıdaki gibidir:

Güvercin Yolu No: 111-112
06560 - Gazi Ankara

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla halka açıklık oranı %22 (2008: %22) olan Şirket’in hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda (“İMKB”) işlem görmektedir (Not 15).

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanma İlkeleri

Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”), Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu Tebliğ, 1 Ocak 2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerine ait ilk ara dönem finansal tablolardan geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiş olup, SPK’nın Seri: XI, No: 25 “Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliği” yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tebliğe istinaden, işletmelerin finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (“UMS/UFRS”) göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS’nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayımlananlardan farkları Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (“TMSK”) tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS’ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, TMSK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) esas alınacaktır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine (“SPK Finansal Raporlama Standartları”) uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak kaydıyla, UMSK tarafından yayımlanmış 29 No’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardı (“UMS 29”) uygulanmamıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Finansal tabloların hazırlanış tarihi itibarıyla, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin UMSK tarafından yayımlananlardan farkları TMSK tarafından henüz ilan edilmediğinden, finansal tablolar SPK'nın Seri: XI, No: 29 sayılı tebliği ve bu tebliğe açıklama getiren duyuruları çerçevesinde, UMS/UFRS'nin esas alındığı SPK Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmıştır. Finansal tablolar ve bunlara ilişkin dipnotlar SPK tarafından yayınlanan 18 Nisan 2008 ve 9 Ocak 2009 tarihli duyurular ile uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur. Bu kapsamda geçmiş dönem finansal tablolarında gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Yönetim Kurulu tarafından 19 Şubat 2010 tarihinde onaylanan ilişikteki finansal tablolar, Genel Kurul öncesi Yönetim Kurulu tarafından revize edilebileceği gibi, Genel Kurul tarafından da değiştirilebilir.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Şirket'in finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Not 3'de belirtildiği gibi, Şirket, 31 Mart 2008 tarihi itibarıyla, New Holland Trakmak Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.'nin ("Trakmak") tüm aktif ve pasiflerinin bir bütün halinde Şirket'e devri yoluyla Trakmak ile birleşmiştir. Şirket'in karşılaştırma amacıyla sunduğu 31 Aralık 2008 tarihine ait özkaynak değişim tablosunda yer alan 1 Ocak 2008 tarihli bakiyeler Trakmak'ın aynı tarih itibarıyla SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca hazırladığı finansal tablolarda yer alan bakiyeler ile birleştirmek suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilirler.

2.2 UFRS'deki Değişiklikler

2009 yılında geçerli olan ve Şirket faaliyetleri ile ilgili olan mevcut standartlar ile ilgili değişiklikler

UFRS 7 (Değişiklik), 'Finansal Araçlar' (1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla geçerlidir). Değişiklik, makul değer ölçümleri ile ilgili sunulması gereken açıklamaları arttırmış ve likidite riski konusunda mevcut bulunan kuralları sağlamlaştırmıştır. Değişiklik sadece ek açıklamalar getirdiği için geçmiş yıl kârlarına etkisi yoktur.

UMS 1 (Değişiklik), 'Finansal tabloların sunumu' (1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Değişiklik, gerçekleşmiş gelir ve giderleri tek bir tabloda (kapsamlı gelir tablosu) ya da iki tabloda (gelir tablosu ve kapsamlı gelir tablosu) sunulmasını öngörmektedir. Diğer kapsamlı gelirler, vergi etkileri ayrı bir kalem olarak veya net olarak gösterilecektir. Seçilen gösterim yönteminden bağımsız olarak şirketler, kapsamlı gelir kalemine ilişkin gelir vergisi tutarını kapsamlı gelir tablosu veya açıklayıcı notlarda gösterecektir.

UMS 38 (Değişiklik), 'Maddi olmayan duran varlıklar' (Değişiklik UMSK'nın Nisan 2009'da yayınlanan yıllık geliştirme projesi kapsamında yapılmıştır). Değişiklik, bir işletme kombinasyonuna dahil edilen maddi olmayan duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin ölçülmesi konusunda açıklama getirir ve her bir varlığın ekonomik ömürlerinin birbirine yakın olması durumunda ise maddi olmayan duran varlıkların tek bir varlık altında gruplandırılmasına izin verir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2009 yılında geçerli olan ve Şirket faaliyetleriyle ilgili olmayan mevcut standartlarla ilgili yorumlar ve değişiklikler

UMS 1 (Değişiklik), 'Finansal tabloların sunumu' (1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Değişiklik, özsermayede kontrol gücü olmayan paylardan kaynaklanan gelir gider değişikliklerinin özsermaye değişim tablosunda gösterilmesini engellemekte, kontrol gücü olmayan paylardan kaynaklanan değişikliklerin ana ortaklık paylarından kaynaklanan değişikliklerden ayrı gösterilmesini öngörmektedir. Standarttaki değişiklik sadece sunuma ilişkin olmasından ötürü birikmiş karlara etkisi yoktur.

UFRS 2 (Değişiklik), 'Hisse bazlı ödemeler' (1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Revize edilmiş standart, hak ediş koşulları ve iptal koşulları ile ilgili değişiklikleri içermektedir. Değişiklik, hak ediş koşullarının; sadece hizmet koşullarını ve performans koşullarını içerdiğini belirtmektedir. Hisse bazlı ödemelerin diğer nitelikleri hak ediş koşulu olarak kabul edilmemektedir. Diğer nitelikler, çalışanlar ve diğer benzeri hizmet verenler ile yapılan işlemlerin itfa tarihindeki gerçeğe uygun değerine dahil edilmelidir, diğer bir deyişle, bu nitelikler hak edilecek kazanımların sayısını ya da itfa tarihinden sonraki değerlemelerini etkilemez. Tüm iptaller, şirket ya da diğer partiler tarafından yapıldığına bakılmaksızın aynı şekilde muhasebeleştirilmelidir.

UFRYK 17, 'Parasal olmayan varlıkların hissedarlara dağıtımı' (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Bu açıklama, yedeklerin veya temettülerin dağıtımında bir şirketin parasal olmayan varlıkları hissedarlara ne şekilde dağıtacağını gösteren muhasebe düzenlemeleri hakkında rehber niteliğindedir. UFRS 5; eğer varlıklar, dağıtımı kuvvetle muhtemel ve dağıtımına hazır ise, bu varlıkların dağıtım amaçlı elde tutulan varlıklar olarak sınıflandırılmasını öngörmektedir.

UMS 27 (Değişiklik), 'Konsolide ve konsolide olmayan finansal tablolar' (1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Revize edilen standart, kontrol oranında değişiklik olmadığı durumlarda kontrol gücü olmayan paylarla yapılan tüm işlemlerin özsermayede gösterilmesini gerektirmekte olup, söz konusu işlemlerin şerefiye ya da gelir ve gider doğurmayacağını düzenlemektedir. Revize edilen standart, kontrolün sona erdiği durumlarda nasıl muhasebeleştirileceğini de belirlemektedir. Kontrolün sona erdiği işletmede kalan hisselerin gerçeğe uygun değerlerinin yeniden belirlenmesini ve ortaya çıkan kayıp ve kazançların gelir tablosunda muhasebeleştirilmesini öngörmektedir.

UFRS 3 (Değişiklik), 'İşletme birleşmeleri' (1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren geçerlidir). Revize edilen standart, iktisap yöntemi uygulamasına devam etmekle birlikte önemli değişiklikler getirmektedir. Revize edilen standart, iktisap yöntemi ile iktisap yapılması durumunda iktisap edilen varlıkta kontrol gücü olmayan payların, gerçeğe uygun değerleri ya da iktisap edilen varlığın net varlıkları içindeki paylarının değeri üzerinden ölçülebileceğini belirtmektedir. İktisap ile ilişkilendirilen tüm harcamaların giderleştirilmesinin gerektiğini belirtmektedir.

UFRS 5 (Değişiklik), 'Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler'. Bu değişiklik duran varlıkların (veya elden çıkarılacak varlık gruplarının) satış amaçlı elde tutulan varlık mı yoksa durdurulan faaliyetler olarak mı sınıflandırılacağına dair açıklamaları içerir. UMS 1'in 15 ve 125 inci paragrafları başta olmak üzere, söz konusu standartta yer alan genel hükümlerle uyum sağlanması amacıyla, satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan duran varlıklar (veya elden çıkarılacak varlık grupları) veya durdurulan faaliyetlere ilişkin ilave açıklamaların yapılması gerekebilir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

UMS 1 (Değişiklik), 'Finansal tabloların sunumu'. Değişiklik UMSK'nın Nisan 2009'da yayınlanan yıllık geliştirme projesi kapsamında yapılmıştır. Değişikliğe göre, sermaye ihracı yoluyla bir yükümlülüğün sona erme potansiyeli, bu yükümlülüğün kısa vadeli ya da uzun vadeli olarak sınıflandırılmasıyla ilişkili değildir. Kısa vadeli yükümlülüğün tanımını değiştirerek, her ne kadar şirketin herhangi bir zamanda, karşı taraf tarafından ödemeyi yapması zorunlu tutulabiliyor olsa da, standarttaki değişiklik bir yükümlülüğün (şirket, muhasebe döneminden sonra en az 12 ay boyunca nakit yada diğer varlıkların transferi yoluyla ödemeyi kayıtsız şartsız erteleme hakkına sahipse) uzun vadeli olarak sınıflandırılmasına izin vermektedir.

UFRS 2 (değişiklikler), 'Nakit olarak ödenen hisse bazlı ödeme işlemleri'. UFRYK8, "UFRS 2 Kapsamı" ve UFRYK 11'e ek olarak, "UFRS 2 - Grup ve hazine hisse senedi işlemleri", değişiklikler UFRYK 11 rehberliğinde genişlemiş ve bu yorum kapsamında olmayan grup düzenlemelerinin sınıflandırılmasına işaret etmiştir.

Standartlar, değişiklikler ve daha önce Şirket tarafından benimsenmemiş ve 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren etkin olmayan mevcut standartlara getirilen yorumlar

- UFRYK 9, "Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi ve UMS 39, Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme - Saklı Türev Ürünler (Düzenlemeler)",
- UFRYK 17, "Nakit Dışı Varlıkların Ortaklara Dağıtımı",
- UFRYK 18, "Müşterilerden varlık transferleri",
- UFRS 2, "UFRS 2 ve UFRS 3 kapsamı",
- UFRS 5, "Satın Amaçlı Elde Tutulan Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler konusunda gerekli dipnotlar",
- UFRS 8, "Bölüm varlıkları bilgisi dipnotları",
- UMS 1, "Dönüştürülebilir araçlar için dönen/duran varlık sınıflandırması",
- UMS 7, "Muhasebeleştirilmemiş varlıklar için yapılan harcamaların sınıflandırılması",
- UMS 17, "Arazi ve bina kiralama sözleşmelerinin sınıflandırılması",
- UMS 18, "İşletmenin temsilcisi yoksa vekilmi olarak hareket ettiğinin belirtilmesi",
- UMS 36, "Şerefiye değer düşüklüğü testi için muhasebe birimi",
- UMS 38, "UFRS 3 (Değişiklik)'den doğan önemli ek düzenlemeler",
- UMS 38, "İş birleşmesinde satın alınan maddi olmayan varlığın gerçeğe uygun değerinin ölçülmesi",
- UMS 39, "Kredi peşin ödeme cezalarının yakın ilişkili türev araçlar olarak muamele edilmesi",
- UMS 39, "İş birleşmesi sözleşmeleri için kapsam muafiyeti",
- UMS 39, "Nakit akış riskinden korunma işlemi muhasebesi",
- UMS 39, "İşletme içi sözleşmeleri kullanarak riskten korunma",
- UFRYK 9 ve UFRS 3 (Değişiklik), "kapsamı",
- UFRYK 16, "Yurtdışı faaliyetlerdeki net yatırımın riskten korunması",

2.3 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklik ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Finansal tabloların hazırlanmasında önceki döneme tutarlı olarak kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

Satış Gelirleri

Satış gelirleri, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, satılmış ürün yada tamamlanmış hizmetin satış vergisi hariç faturalanmış değerinden, iadeler ve komisyonların indirilmiş şeklini gösterir (Not 16).

Şirket tarafından elde edilen diğer gelirlerden faiz gelirleri etkin faiz getirisi yöntemi üzerinden hesaplanarak tahakkuk esasına göre, faaliyet kiralaması kapsamında elde edilen kira gelirleri dönemsel tahakkuk esasına göre, temettü gelirleri ise tahsil etme hakkının olduğu tarihte gelir yazılırlar.

Stoklar

Stoklar, maliyetin veya net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 9). Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Birim maliyet, ağırlıklı ortalama yöntemi ile hesaplanmaktadır.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş amortisman ve mevcutsa kalıcı değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan değerleri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Amortisman, aşağıda belirtilen maddi varlıkların ekonomik faydalı ömürlerini yansıtan oranlarda doğrusal amortisman metoduna göre hesaplanmaktadır (Not 10). Arsalar, ekonomik faydalı ömürleri sonsuz olarak kabul edildiğinden amortismanına tabi tutulmamışlardır.

Maddi varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Ömür
Binalar	25-50 yıl
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	10-25 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-10 yıl
Taşıt araçları	4-5 yıl
Mobilya ve mefruşat	5-6 yıl
Özel maliyetler	4-10 yıl

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Maddi duran varlıkların kayıtlı değerlerinin varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksek olduğu durumlarda duran varlık geri kazanılabilir değerine indirilir. Maddi varlık elden çıkarılmalarıyla oluşan kar ve zararlar, düzeltilmiş maddi varlık tutarları üzerinden hesaplanarak gelir/gider hesaplarına yansıtılmıştır (Not 18).

Maddi duran varlıkların bakım ve onarım giderleri normal şartlarda gider yazılmaktadır. Ancak, istisnai durumlarda, eğer bakım ve onarım varlıklarda genişletme veya önemli ölçüde geliştirme ile sonuçlanırsa söz konusu maliyetler aktifleştirilebilir ve ilişkilendirildiği maddi varlığın kalan faydalı ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulur.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, elde edilmiş hakları ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Bunlar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş itfa payları ve mevcutsa kalıcı değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Maddi olmayan varlık itfa payları alış yılından itibaren beş ve on yıllık ekonomik ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemiyle hesaplanmıştır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir (Not 11).

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Şirket, ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan her varlık için her bir bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Kullanıma uygun olmayan maddi olmayan varlıklarda ise geri kazanılabilir tutar her bir bilanço tarihinde tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek şekilde geri çevrilir.

Borçlanma Maliyetleri

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir (Not 6). Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda gelir tablosuna yansıtılır (Not 20).

İlişkili Taraflar

Bu finansal tablolar açısından, Şirket ortakları, üst düzey yönetim kadrosu ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve bunlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmişlerdir (Not 23).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Şirket sadece Türkiye’de tarım makine ve aletlerinin üretimi ve ticareti alanında faaliyet gösterdiği için finansal bilgilerini bölümlere göre raporlamamıştır.

Ortak Kontrol Altındaki İşletme Birleşmeleri ve Birleşme Yedekleri

Şirket, 31 Mart 2008 tarihi itibarıyla, Trakmak’ın mevcut varlık ve yükümlülüklerinin kül halinde devralınması suretiyle Trakmak ile birleşmiştir. Birleşme öncesinde ve sonrasında, birleşen işletmeler tümüyle aynı ortaklar tarafından kontrol edildiğinden, birleşme “ortak kontrol altındaki işletme birleşmeleri” olarak tanımlanmış ve “çıkarların birleştirilmesi” yöntemine paralel bir muhasebe politikasının uygulanmasına karar verilmiştir. Ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde işletme birleşmesine konu olan varlık ve yükümlükler kayıtlı değerleri ile finansal tablolara alınmış, gelir tabloları ise işletme birleşmesinin gerçekleştiği mali yılın başlangıcından itibaren konsolide edilmiştir. Bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmamıştır. Birleşme sonucu yapılan sermaye artışı ile birleşen şirketin sermayesi arasındaki fark doğrudan özkaynaklar içerisindeki “birleşme yedekleri” altında muhasebeleştirilmiştir (Not 15).

Finansal Varlıklar

Finansal varlıkların sınıflandırılması, yatırımların hangi amaç için elde edilmesine bağlı olarak belirlenmektedir. Şirket yönetimi, finansal varlığın sınıflandırılmasını ilk elde edildiği tarihte yapmakta ve bu sınıflandırmayı her bilanço döneminde tekrar değerlendirmektedir. Şirket, finansal yatırımlarını aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır:

a) Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar, etkin bir piyasada kote olmayan ve sabit veya belirli ödemelerden oluşan türev olmayan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Krediler ve alacaklar, alım-satım amacıyla tutulmadan, Şirket’in herhangi bir borçluya doğrudan para, mal veya hizmet tedarik ettiğinde ortaya çıkmaktadır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, bu varlıklar dönen varlıklar içinde, 12 aydan fazla ise duran varlıklar içinde gösterilmektedir. Krediler ve alacaklar, ilk olarak makul değer ve ilgili finansal varlıkla direkt olarak ilişkilendirilebilen işlem masrafları da dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden finansal tablolara alınır. Krediler ve alacaklar, bilançoda ticari alacaklar ve diğer alacaklar içerisine dahil edilmiştir. Krediler ve alacaklar, ilgili tutarların işlem masrafları çıkarıldıktan sonraki değerleri ile kaydedilir. Krediler ve alacaklar sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilir.

b) Satılmaya hazır finansal varlıklar

Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan ve başka bir sınıflandırmaya tabi tutulamayan finansal varlıklar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan daha kısa bir süre için finansal varlığı elde tutma niyeti olmadıkça veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa, ki bu durumda dönen varlıklar içine dahil edilir, duran varlıklara dahil edilmiştir. Şirket yönetimi, bu finansal varlıkların sınıflandırmasını satın aldıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Tüm finansal yatırımlar, ilk olarak bedelin makul değeri olan ve yatırımlarla ilgili satın alma masrafları da dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden gösterilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklar makul değerleri üzerinden gösterilirler. Bununla birlikte satılmaya hazır finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir rayiç değerinin olmadığı, makul değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması veya işlememesi nedeniyle makul bir değer tahmininin yapılamaması ve makul değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyeti üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyeti üzerinden, mevcutsa, değer düşüklüğünün çıkarılması suretiyle değerlendirilmiştir (Not 5). Şirket, satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin makul değer kazanç ve kayıpları, bu varlıklar finansal tablolardan çıkarılana kadar doğrudan özsermaye altında muhasebeleştirilmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmış olan menkul kıymetlerin makul değer değişikliği bu finansal varlıkların bilanço tarihindeki makul değerleri ile iskonto edilmiş bedelleri arasındaki fark olarak hesaplanmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar finansal tablolardan çıkarıldıklarında, özsermayede birikmiş zararlarda takip edilen ilgili kazanç veya kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların elde etme maliyeti ile makul değeri arasında oluşan olumsuz farklar ise kalıcı olması halinde gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Türev Finansal Araçlar

Türev finansal araçlar ilk olarak kayda alınmalarında elde etme maliyeti ile, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde ise makul değerleri ile değerlendirilmektedir. Şirket'in türev finansal araçlarını yabancı para vadeli döviz alım işlemleri oluşturmakta ve diğer finansal yükümlülükler altında gösterilmektedir (Not 7).

Şirket için risklere karşı etkin bir koruma sağlamayan söz konusu türev finansal araçlar, ekonomik olarak ve riskten korunma muhasebesi yönünden UMS 39 “Finansal Araçların Muhasebeleştirilmesi” standardına ait gerekli koşulları taşıması nedeniyle finansal tablolarda nakit akım riskinden korunma amaçlı türev finansal araçlar olarak tanımlanmıştır. Şirket, etkin olarak nitelendirilen türev finansal araçların makul değerlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpları öz kaynaklar altındaki “finansal riskten korunma rezervi” içinde takip etmektedir (Not 7).

Finansal riskten korunma aracının satılması, süresinin sona ermesi veya finansal riskten korunma amaçlı olduğu halde UMS 39'da tanımlanmış finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını sağlayamaması veya taahhüt edilen ya da gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin gerçekleşmesinin beklenmediği durumlardan birinin oluşması halinde, taahhüt edilen ya da gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlem gerçekleşene kadar özsermaye içerisinde ayrı olarak sınıflandırılmaya devam eder. Taahhüt edilen ya da gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlem gerçekleştiğinde gelir tablosuna kaydedilir ya da gerçekleşmeyeceği öngörülürse, işlem ile ilgili birikmiş kazanç veya kayıplar kar veya zarar olarak finansal tablolara yansıtılır.

Kur Değişim Etkileri

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı günkü döviz kurlarından TL'ye çevrilmiştir. Bilançoda yer alan yabancı para birimi bazındaki parasal varlıklar ve yükümlülükler bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Bu işlemler sonucunda oluşan kur farkları dönem karının belirlenmesinde hesaba alınmıştır. Makul değerleri ile gösterilen yabancı para birimi bazındaki parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler ise makul değerlerinin belirlendiği günün kurundan TL'ye çevrilmiştir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Hisse Başına Kazanç

Gelir tablosunda beyan edilen hisse başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile bulunmaktadır (Not 22).

Türkiye’deki şirketler, sermayelerini halihazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkilerini de hesaplayarak bulunmuştur.

Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar, dönem karına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar. Şirket, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde finansal tablo notlarında açıklanır.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmişteki olaylardan kaynaklanan ve gerçekleşmesi gelecekte Şirket’in tamamiyle kontrolünde olmayan, bir veya birden fazla olayın olması veya olmaması durumuna bağlı olan olası varlık ve yükümlülükler, şarta bağlı varlık ve yükümlülükler olarak kabul edilmektedir. Şirket, şarta bağlı varlık ve yükümlülükleri kayıtlarına yansıtılmamaktadır. Şarta bağlı yükümlülükler, ilgili bir ekonomik fayda çıkışı olasılığı uzak olmadığı sürece, şarta bağlı varlıklar ise ancak ekonomik faydaların girişi kuvvetle muhtemel ise finansal tablo notlarında açıklanmıştır (Not 13).

Karşılıklar, Şirket’in bilanço tarihi itibarıyla mevcut bulunan ve geçmişten kaynaklanan yasal veya yapısal bir yükümlülüğünün bulunması, yükümlülüğü yerine getirmek için ekonomik fayda sağlayan kaynakların çıkışının gerçekleşmesinin kuvvetle muhtemel olması halinde ve yükümlülük tutarı konusunda güvenilir bir tahminin yapılabildiği durumlarda muhasebeleştirilmektedir. Birden fazla sayıda benzer yükümlülüğün bulunduğu durumlarda, gerekli olabilecek ekonomik fayda sağlayan kaynakların çıkış olasılığı aynı nitelikteki yükümlülüklerin tamamı dikkate alınarak değerlendirilir. Aynı nitelikte bulunan yükümlülüklerden herhangi bir tanesine ilişkin kaynak çıkışı ihtimali az bile olsa karşılık ayrılmaktadır. Gelecekteki operasyonel zararlarla ilgili olarak karşılık ayrılmamaktadır.

Paranın zaman değerinin etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı; yükümlülüğün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen giderlerin bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Söz konusu iskonto oranının vergi öncesi oran olması şarttır. Söz konusu iskonto oranı, gelecekteki nakit akımlarının tahminiyle ilgili riski içermez.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Kiralama İşlemleri

(1) *Şirket - kiracı olarak*

Finansal Kiralama

Finansal kiralama yoluyla elde edilen maddi varlık, varlığın kiralama döneminin başındaki vergi avantajları veya teşvikleri düşüldükten sonraki makul değerinden veya asgari kira ödemelerinin o tarihteki indirgenmiş değerinden düşük olanı üzerinden aktifleştirilir. Anapara kira ödemeleri yükümlülük olarak gösterilir ve ödendikçe azaltılır. Faiz ödemeleri ise, finansal kiralama dönemi boyunca gelir tablosunda giderleştirilir. Finansal kiralama sözleşmesi ile elde edilen maddi duran varlıklar, varlığın faydalı ömrü boyunca amortismanına tabi tutulur (Not 10).

Faaliyet Kiralaması

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. İşletme kiralaları olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

(2) *Şirket - kiralayan olarak*

Faaliyet Kiralaması

Faaliyet kiralamasında, kiralanan varlıklar, bilançoda maddi varlıklar altında sınıflandırılır ve elde edilen kira gelirleri kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda gelir tablosuna yansıtılır. Kira geliri kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilir (Not 17). Geliştirme projelerinde oluşan maliyetler (yeni veya iyileştirilen ürünlerin tasarım ve testi ile ilgili), aşağıdaki şartların gerçekleşmesi durumunda maddi olmayan duran varlık olarak kaydedilir:

- maddi olmayan duran varlıkların tamamlanması ile ilgili teknik fizibilitesi göz önünde bulundurulur, satılabilir veya kullanılabilir olması;
- yönetimin maddi olmayan duran varlığın tamamlanması ve kullanımı veya satış kararı,
- maddi olmayan duran varlıkların kullanılabilir veya satılabilir olması,
- gelecekte sağlayacağı olası ekonomik faydaların gösterimi,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirilmesinin tamamlanması, kullanımı veya satışı için yeterli teknik, finansal ve diğer kaynaklar,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirme aşamasında yapılan masrafların güvenilir biçimde ölçülmesi.

Bu kriterlere sahip olmayan diğer geliştirme maliyetleri oluştukları dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemlerde gider kaydedilen geliştirme giderleri sonraki dönemlerde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme giderleri maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilir ve ilgili duran varlık kullanıma hazır olduğu andan itibaren, beş yılı aşmayan faydalı ömürleri üzerinden doğrusal yöntem ile amortismanına tabi tutulur (Not 11).

Geliştirme varlıkları için UMS 36 kapsamında her yıl değer düşüklüğü testi yapılır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Dönem karı üzerindeki vergi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir. Cari dönem vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan vergi oranları ile yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir (Not 21).

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin bilanço tarihi itibarıyla yasalaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir (Not 21).

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin bilançodaki kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasında oluşan geçici farklar üzerinden hesaplanır. Varlık ve yükümlülüklerin vergi değeri, vergi mevzuatı çerçevesinde söz konusu varlık ve yükümlülükler ile ilgili gelecek dönemlerde vergi matrahını etkileyecek tutarları ifade eder. Ertelenmiş vergi, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü, söz konusu geçici farkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında finansal tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü, tüm vergilendirilebilir geçici farklar için hesaplanırken ertelenmiş vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır. Ertelenmiş vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olunması ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması şartlarıyla ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir (Not 21).

Çalışanlara Sağlanan Faydalar/Kıdem Tazminatları

Yürürlükteki kanunlara göre, Şirket, emeklilik dolayısıyla veya istifa ve İş Kanunu'nda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle istihdamı sona eren çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı, aktüeryel varsayımlar doğrultusunda tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğacak yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre indirgenmiş ve finansal tablolara yansıtılmıştır (Not 14).

Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Şirket'in faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve bu faaliyetlerden elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Şirket'in finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Ticari Alacaklar ve Değer Düşüklüğü

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan Şirket kaynaklı ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmiştir.

Şirketin, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, gider yazılmasından sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalır, söz konusu tutar, cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir.

2.5 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Şirket yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir.

Garanti Giderleri

Garanti giderleri, şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, şirketlerce üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari döneme olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir (Not 13).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

Gelir Vergisi

Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle vergi avantajından yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıkları, vergi avantajının muhtemel olması durumunda kullanılmamış vergi indirimi ve diğer geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır.

Şirket, 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi varlığını, sonraki dönemlerde netleştirilebilecek vergi yükümlülüğü doğuran yeterli karın oluşmasının kuvvetle muhtemel olması sebebiyle kaydetmiştir.

NOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Şirket'in 27 Mart 2008 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında, SPK'nın 25 Şubat 2008 tarih ve B.02.1.SPK.0.13-276/3197 sayılı iznine istinaden, Trakmak'ın mevcut aktif ve pasiflerinin bir küll halinde Şirket'e devri suretiyle, Türk Ticaret Kanunu'nun 451. ve diğer ilgili maddeleri hükümleri ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18. ve 20. madde hükümleri çerçevesinde iki şirketin birleştirilmesine karar verilmiştir.

27 Mart 2008 tarihli Olağan Genel Kurul Kararı ve birleşme sözleşmesi, Ankara ve İzmir Ticaret Sicil memurlukları tarafından 31 Mart 2008 tarihinde tescil edilmiştir.

Şirket ile Trakmak'ın birleştirilmesinde UFRS'ye göre düzeltilmiş özkaynaklar üzerinden birleşme yöntemi seçilmiştir. Bağımsız bir uzman kuruluş tarafından özkaynak yöntemine göre birleşme oranı %88,067 olarak tespit edilmiş, birleşme öncesi Şirket'in 47.000.000 TL tutarında olan sermayesi birleşme oranına bölünerek birleşme sonrası sermaye 53.369.000 TL olarak belirlenmiştir (Not 2.1).

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	2009	2008
Alınan çekler	108.257	-
Bankalar		
- TL vadesiz mevduatlar	5.554.798	2.018.949
- TL vadeli mevduatlar	20.007.185	72.740.058
- Yabancı para vadesiz mevduatlar	1.709.939	1.805.278
- Yabancı para vadeli mevduatlar	53.310.013	39.120.076
	80.690.192	115.684.361

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla TL ve Avro vadeli mevduatlara uygulanan yıllık ortalama etkin faiz oranı %8,52 ve %2,67'dir (2008: TL%16,52, ABD Doları: %1,00, Avro: %3,01). 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri üç aydan kısadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle nakit akım tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
Bankalar	80.690.192	115.684.361
Tenzil: Faiz tahakkukları	(58.935)	(100.032)
Tenzil: Bloke banka mevduatları	(234.954)	(135.731)
Nakit ve nakit benzeri değerler	80.396.303	115.448.598

NOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

Satılmaya hazır finansal varlıklar:

	2009		2008	
	Hisse oranı	TL	Hisse oranı	TL
Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	-	-	%2,67	6.541.500

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle, Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin makul değeri indirgenmiş nakit akım yöntemi kullanılarak elde edilmiş olup, makul değeri taşınan değerden 1.732.187 TL tutarında farklılık göstermesi sebebiyle ilgili tutar 31 Aralık 2008 tarihli mali tablolarda özsermaye altındaki satılmaya hazır finansal yatırımlar değer artış fonuna eklenerek makul değeri ile mali tablolara yansıtılmıştır. İndirgenmiş nakit akım yöntemi ile gerçekleştirilen değerlendirme çalışmasında 10 yıllık gelir tablosu ve bilanço projeksiyonları ile Türk Eurobond getirisi baz alınarak hesaplanan iskonto oranı kullanılmıştır.

Şirket Entek'te %2,67 oranında sahibi olduğu hisselerinin tamamını Temel Ticaret ve Yatırım A.Ş.'ye ("Temel Ticaret") 21 Temmuz 2009 tarihinde satmıştır (Not 23).

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR

a) Kısa vadeli finansal borçlar

Kısa vadeli krediler

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
TL krediler	18.199.406	164.987.867	7,47	23,48	18.199.406	164.987.867
Avro krediler	95.288.233	117.059.506	4,49	9,06	205.851.169	250.600.991
					224.050.575	415.588.858

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

Uzun vadeli kredilerin kısa dönem taksitleri

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Avro krediler	-	41.669.840	-	5,5	-	89.206.794
					-	89.206.794

Kısa vadeli finansal kiralama borçları

	Orijinal para birimi değeri		TL karşılığı	
	2009	2008	2009	2008
TL	143.500	-	143.500	-
			143.500	-
Toplam kısa vadeli finansal borçlar			224.194.075	504.795.652

Koç Topluluğu şirketleri tarafından kullanılmak üzere, Koç Holding ile 14 finans kuruluşunu kapsayan konsorsiyum arasında imzalanan sözleşme kapsamında alınan kredinin, 55 milyon Avro karşılığı 118.816.500 TL tutarındaki kısmı, şirket tarafından alt borçlu sıfatı ile kullanılmaktadır.

b) Uzun vadeli finansal borçlar

Uzun vadeli krediler

	Orijinal para birimi değeri		Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)		TL karşılığı	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Avro krediler	45.389.945	9.640.288	4,52	5,66	98.055.898	20.637.929
Toplam uzun vadeli finansal borçlar					98.055.898	20.637.929

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla uzun vadeli kredilerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	2009
2011	76.296.276
2012	21.759.622
	98.055.898

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLAR (Devamı)

Banka kredilerinin taşınan ve makul değerleri aşağıdaki gibidir:

	Taşınan Değer		Makul Değer	
	2009	2008	2009	2008
Banka kredileri	322.106.473	525.433.581	321.885.246	538.869.550

31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla, kredilerin makul değerleri, Avro ve TL krediler için sırasıyla yıllık %4,02 ve %7,22 etkin ağırlıklı faiz oranları kullanılarak iskonto edilmiş nakit akım yöntemi ile belirlenmiştir (2008: Avro ve TL krediler için sırasıyla yıllık %4,32 ve %16,26'dır).

NOT 7 - DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirket'in 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla diğer finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla çeşitli bankalarla imzaladığı sözleşmelere istinaden, 26.250.000 Avro tutarındaki kredilerinden kaynaklanacak kur riskini yönetmek için 26.250.000 Avro tutarında vadeli döviz alım işlemi gerçekleştirmiştir. Bu işlemler nakit akım riskinden korunmak amaçlı yapıldığından ve yapılan testlere göre etkin olduğuna karar verildiğinden, söz konusu işlemlerden doğan kayıp ve kazançlar özkaynaklar altında takip edilmektedir. Ayrıca, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla vadeli döviz alım işlemlerinin toplam kontrat tutarı 64.343.525 TL'dir.

Türev finansal araçlar

	2009	2008
Türev finansal araçlardan doğan kısa vadeli yükümlülükler	-	6.131.604
Türev finansal araçlardan doğan toplam yükümlülükler	-	6.131.604

	2009			2008		
	Kontrat değeri	Makul değer	Makul değer farkı	Kontrat değeri	Makul değer	Makul değer farkı
Vadeli döviz alım işlemleri	-	-	-	64.343.525	58.211.921	(6.131.604)

Finansal riskten korunma rezervinin dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	(4.905.283)	(13.084.836)
Türev finansal araçlar makul değer hesabındaki artış	-	10.224.441
Türev finansal araçlar makul değer hesabındaki artış üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	-	(2.044.888)
Türev finansal araçların itfası	4.905.283	-
31 Aralık	-	(4.905.283)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

	2009	2008
Kısa vadeli ticari alacaklar:		
Müşteri cari hesapları	94.315.825	113.600.059
Alacak senetleri	74.858.377	95.881.467
Protestolu senetler	20.287.722	6.155.799
	189.461.924	215.637.325
Tenzil: Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(20.817.960)	(14.114.059)
Tahakkuk etmemiş finansman geliri	(3.614.946)	(7.686.638)
Kısa vadeli ticari alacaklar	165.029.018	193.836.628

Şirket'in alacak hesaplarını tahsil etmekteki geçmiş deneyimi, ayrılan karşılıklarda göz önünde bulundurulmuştur.

Şüpheli alacak karşılığının 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemler içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	14.114.059	1.714.405
Yıl içerisinde tahsil edilen (Not 18)	(1.203.618)	(98.328)
Yıl içerisinde ayrılan karşılık (Not 18)	7.907.519	12.497.982
31 Aralık	20.817.960	14.114.059

	2009	2008
Uzun vadeli ticari alacaklar:		
Alacak senetleri	130.114.372	201.545.324
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman geliri	(11.961.607)	(20.528.964)
Uzun vadeli ticari alacaklar	118.152.765	181.016.360

	2009	2008
Ticari borçlar:		
Satıcı cari hesapları	57.272.662	74.993.571
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman gideri	(217.321)	(559.712)
	57.055.341	74.433.859

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - STOKLAR

	2009	2008
İlk madde ve malzemeler	41.519.857	73.741.003
Yarı mamuller	1.748.526	3.954.714
Mamuller	13.281.639	41.008.605
Ticari mallar	67.643.557	79.583.074
Yedek parçalar	11.465.169	11.783.174
Yoldaki mallar	8.874.410	66.038.183
	144.533.158	276.108.753
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(4.246.237)	(999.296)
	140.286.921	275.109.457

Cari dönem içerisinde giderleştirilen stok maliyeti tutarı 467.606.439 TL'dir (2008: 581.443.740 TL).

Stok değer düşüklüğünün dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	(999.296)	(267.389)
Yıl içinde ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığı, net	(3.246.941)	(731.907)
31 Aralık	(4.246.237)	(999.296)

Şirket, 2009 yılı içinde 2008 yılında stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılan 999.296 TL tutarındaki ilk madde ve malzeme stoğunu maliyetinden satmıştır, söz konusu tutar satılan malın maliyeti hesabına alacak kaydedilmiştir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2009	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2009
<u>Maliyet</u>					
Araziler	373.095	-	-	-	373.095
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.479.678	-	-	-	4.479.678
Binalar	48.193.297	226.695	-	-	48.419.992
Makine, tesis ve cihazlar	313.339.143	2.431.427	(3.108.742)	394.408	313.056.236
Özel maliyetler	2.614.694	8.750	-	-	2.623.444
Taşıt araçları	2.661.564	463.741	(894.913)	-	2.230.392
Mobilya ve mefruşat	20.714.636	346.294	(288.600)	-	20.772.330
Devam etmekte olan yatırımlar	376.218	2.061.068	-	(394.408)	2.042.878
	392.752.325	5.537.975	(4.292.255)	-	393.998.045

Birikmiş amortismanlar

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.833.060	117.157	-	-	2.950.217
Binalar	30.636.092	1.466.756	-	-	32.102.848
Makine, tesis ve cihazlar	297.594.831	3.794.372	(2.881.847)	-	298.507.356
Özel maliyetler	2.487.738	47.844	-	-	2.535.582
Taşıt araçları	1.429.626	319.530	(413.295)	-	1.335.861
Mobilya ve mefruşat	18.161.390	783.788	(286.356)	-	18.658.822
	353.142.737	6.529.447	(3.581.498)	-	356.090.686

Net defter değeri **39.609.588** **37.907.359**

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
<u>Maliyet</u>					
Araziler	373.095	-	-	-	373.095
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.367.819	111.859	-	-	4.479.678
Binalar	47.797.431	201.763	-	194.103	48.193.297
Makine, tesis ve cihazlar	317.004.923	5.005.669	(10.288.779)	1.617.330	313.339.143
Özel maliyetler	2.614.694	-	-	-	2.614.694
Taşıt araçları	3.124.761	231.626	(694.823)	-	2.661.564
Mobilya ve mefruşat	19.693.220	1.116.453	(95.037)	-	20.714.636
Devam etmekte olan yatırımlar	416.300	1.771.351	-	(1.811.433)	376.218
	395.392.243	8.438.721	(11.078.639)	-	392.752.325

Birikmiş amortismanlar

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.714.198	118.862	-	-	2.833.060
Binalar	29.106.848	1.529.244	-	-	30.636.092
Makine, tesis ve cihazlar	300.521.054	7.362.556	(10.288.779)	-	297.594.831
Özel maliyetler	2.435.777	51.961	-	-	2.487.738
Taşıt araçları	1.296.845	472.934	(340.153)	-	1.429.626
Mobilya ve mefruşat	17.381.480	874.947	(95.037)	-	18.161.390
	353.456.202	10.410.504	(10.723.969)	-	353.142.737

Net defter değeri **41.936.041** **39.609.588**

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren döneme ilişkin toplam 6.529.447 TL amortisman giderinin (2008: 10.410.504 TL), 4.708.851 TL (2008: 8.115.353 TL) tutarındaki kısmı üretim maliyetine, 1.356.784 TL (2008: 1.851.380 TL) tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerine, 360.475 TL (2008: 428.056 TL) tutarındaki kısmı araştırma ve geliştirme giderlerine, 103.337 TL (2008: 15.715 TL) tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine yansıtılmıştır. Dönem boyunca 101.143 TL tutarındaki amortisman gideri devam etmekte olan geliştirme giderleri ile ilişkili olması sebebiyle aktifleştirilmiştir.

NOT 11 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2009	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2009
<u>Maliyet</u>					
Haklar	4.568.981	308.310	-	-	4.877.291
Geliştirme giderleri	2.592.034	-	-	4.397.773	6.989.807
Devam etmekte olan geliştirme giderleri	2.627.088	5.127.433	-	(4.397.773)	3.356.748
	9.788.103	5.435.743	-	-	15.223.846

Birikmiş itfa payları

Haklar	4.029.857	272.242	-	-	4.302.099
Geliştirme giderleri	102.579	716.894	-	-	819.473
	4.132.436	989.136	-	-	5.121.572

Net defter değeri **5.655.667** **10.102.274**

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
<u>Maliyet</u>					
Haklar	4.350.914	218.067	-	-	4.568.981
Geliştirme giderleri	512.897	-	-	2.079.137	2.592.034
Devam etmekte olan geliştirme giderleri	1.454.846	3.251.379	-	(2.079.137)	2.627.088
	6.318.657	3.469.446	-	-	9.788.103

Birikmiş itfa payları

Haklar	3.718.739	311.118	-	-	4.029.857
Geliştirme giderleri	-	102.579	-	-	102.579
	3.718.739	413.697	-	-	4.132.436

Net defter değeri **2.599.918** **5.655.667**

Geliştirme giderleri, Şirket tarafından oluşturulmuş maddi olmayan duran varlıkları içermektedir. Geliştirme projeleri tamamlandığında, faydalı ömürleri üzerinden itfa payı ayrılmaya başlanmaktadır. Devam etmekte olan geliştirme giderleri için geliştirme sürecinin henüz tamamlanmamış olması sebebiyle itfa payı hesaplanmamıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2009 tarihinde sona eren döneme ilişkin toplam 989.136 TL (2008: 413.697 TL) tutarındaki itfa payının, 196.333 TL (2008: 242.527 TL) tutarındaki kısmı üretim maliyetine, 56.570 TL (2008: 55.798 TL) tutarındaki kısmı genel yönetim giderlerine 731.924 TL (2008: 115.372 TL) tutarındaki kısmı araştırma ve geliştirme giderlerine, 4.309 TL (2008: Yoktur) tutarındaki kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerine yansıtılmıştır.

NOT 12 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	2009	2008
a) Diğer dönen varlıklar:		
İadesi istenen katma değer vergisi ("KDV")	51.478.953	19.602.813
Devreden KDV	19.016.063	27.844.205
Peşin ödenen giderler	232.004	160.523
Peşin ödenen vergiler	-	4.315.001
Diğer	61.550	419.184
	70.788.570	52.341.726

	2009	2008
b) Diğer duran varlıklar:		
Verilen depozito ve teminatlar	482.427	389.185
Gelecek yıllara ait giderler	-	433
	482.427	389.618

	2009	2008
c) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:		
Ödenecek vergi, harçlar ve diğer kesintiler	2.385.011	3.260.609
Gelecek dönemlere ait gelirler (*)	2.083.825	6.087.574
Personele borçlar	1.096.025	1.666.618
Diğer	3.119.864	2.549.571
	8.684.725	13.564.372

(*) Gelecek dönemlere ait gelirler, 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle faturası kesilen ancak müşterilere teslimatı henüz gerçekleşmemiş traktörlerin satış tutarıdır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Borç Karşılıkları

	2009	2008
Garanti gider karşılığı	7.258.630	9.997.787
Dava gider karşılıkları (*)	119.916	1.754.149
Diğer gider karşılıkları	50.406	608.099
	7.428.952	12.360.035

(*) Şirket aleyhine açılmış iş davalarına ilişkin ayrılan karşılıkları içermektedir.

Garanti gider karşılığının 31 Aralık 2009 ve 2008 dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	9.997.787	9.494.108
Dönem içinde kullanılan karşılık tutarı	(10.400.204)	(10.773.428)
Dönem içinde ayrılan karşılık tutarı (Not 17)	7.661.047	11.277.107
31 Aralık	7.258.630	9.997.787

Dava gider karşılıklarının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	1.754.149	1.593.980
Yıl içinde ayrılan karşılık tutarı (Not 18)	132.473	160.169
Yıl içinde kullanılan karşılık tutarı (*)	(1.766.706)	-
31 Aralık	119.916	1.754.149

(*) Şirket aleyhine açılan davaların Şirket tarafından kazanılması durumunda olası temyiz sürecine ilişkin hukuk müşavirlerinin de görüşü alınarak ilgili dava için ayrılan karşılık iptal edilmektedir.

Diğer gider karşılıklarının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	608.099	320.706
Yıl içinde kullanılan karşılık tutarı	(608.099)	(320.706)
Yıl içinde ayrılan karşılık tutarı	50.406	608.099
31 Aralık	50.406	608.099

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

b) Koşula Bağlı Yükümlülükler

Şirket'in önemli tutarda zarara veya borca neden olmasını beklemediği taahhütler ve muhtemel yükümlülükler aşağıda özetlenmiştir:

	2009	2008
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	28.847.890	11.355.505
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	7.319.490	7.340.155
D. Diğer verilen teminatların toplam tutarı	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu teminatların toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen grup şirketleri lehine vermiş olduğu teminatların toplamı	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu teminatların toplamı (*)	-	-
	36.167.380	18.695.660

(*) Şirket, ticari ilişki içerisinde olduğu bayilerinden Mega Otomotiv Zirai Aletler ve Konfeksiyon San. Tic. Ltd Şti.'nin ("Mega Otomotiv") kullanmış olduğu toplam 3.388.182 Avro (2008: 3.428.697 Avro). tutarındaki kredileri için ilgili bankalara karşı garantör olmuştur.

Şirket'in vermiş olduğu teminatların Şirket'in özkaynaklarına oranı 12% 'dir (2008: 7%).

c) Koşula Bağlı Varlıklar

	2009	2008
Alınan teminat mektupları	150.460.729	139.435.262
Teminat senedi	1.750.000	1.550.000
İpotekler	1.335.480	1.335.480
Nakit döviz teminat	12.121	11.960
	153.558.330	142.332.702

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	2009	2008
Kıdem tazminatı karşılığı	6.301.237	7.573.991
	6.301.237	7.573.991

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde ayrılmaktadır:

İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2009 tarihi itibarıyla 2.365,16 TL (2008: 2.173,19 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır. Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Tebliğ, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	2009	2008
İskonto oranı (%)	5,92	6,26
Emeklilik olasılığı (%)	95,99	96,84

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Şirket'in kıdem tazminatı karşılığı kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren geçerli olan 2.427,04 TL (1 Ocak 2009: 2.260,05 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	7.573.991	7.475.590
Yıl içinde giderleşen (Not 17)	3.771.242	1.384.747
Yıl içinde ödenen	(5.043.996)	(1.286.346)
31 Aralık	6.301.237	7.573.991

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş Sermaye

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 250.000.000 TL'dir (2008: 250.000.000 TL).

Şirket'in sermayesi beheri 1 Kr olan 5.336.900.000 adet hisseden oluşmakta olup, nominal değeri 53.369.000 TL'dir.

Şirket'in 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle hissedarları ve sermaye içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	2009		2008	
	Pay oranı (%)	Pay tutarı (TL)	Pay oranı (%)	Pay tutarı (TL)
Koç Holding	37,7	20.132.794	37,7	20.132.794
CNH	37,5	20.013.375	37,5	20.013.375
Temel Ticaret A.Ş.	2,1	1.114.575	2,1	1.114.575
İMKB'de işlem gören	22,0	11.747.963	22,0	11.747.963
Diğer	0,7	360.293	0,7	360.293
	100,0	53.369.000	100,0	53.369.000
Sermaye düzeltmesi farkları		39.014.356		39.014.356
		92.383.356		92.383.356

Sermaye düzeltmesi farkları ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

28 Kasım 2005 tarihi itibariyle Merkezi Kayıt Kuruluşu tarafından Şirket hisse senetleri kaydıleştirilmiş olup, Seri IV No: 28 sayılı "Kaydıleştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" gereğince Şirket'in hamiline yazılı hisseleri nama yazılı hale getirilmiştir. Şirket'in hisseleri A, B ve C grupları şeklinde tertip edilmiştir. A ve B grubu hisseler imtiyazlı hisseler olup, Yönetim Kurulu'na seçilecek üyelerin dördü A Grubu, dördü B Grubu hissedarlarıncı gösterilecek adaylar arasından seçilir.

Şirket, 11 Haziran 2004 tarihinden itibaren İMKB'ye kote olmuş ve hisse senetleri bu tarihten itibaren işlem görmeye başlamış olup, 31 Aralık 2009 tarihi itibariyle Şirket hisselerinin %22'si (2008: %22) İMKB'de işlem görmektedir.

Geçmiş Yıllar Karları, Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler, Değer Artış Fonları, ve Diğer Sermaye Yedekleri

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Bu tutarların SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" içerisinde sınıflandırılması gerekmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

1 Ocak 2009 itibariyle yürürlüğe giren Seri: XI No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıklar (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımı veya sermaye artırımına konu olmamışsa "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla",

ilişkilendirilmiştir. Diğer özkaynak kalemleri ise SPK Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 27 Ocak 2010 tarihli 02/51 sayılı toplantısında alınan kararı gereğince; halka açık anonim ortaklıkların 2009 yılı faaliyetlerinden elde ettikleri karların dağıtım esaslarının belirlenmesine ilişkin olarak, payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımı konusunda herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine; bu kapsamda, kar dağıtımının SPK'nın Seri: IV, No: 27 sayılı Tebliği'nde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Temettü dağıtımı yapılmasına karar verilmesi durumunda, bu dağıtımın şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılmasına ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilebilmesine; belirlenecek birinci temettü tutarının mevcut ödenmiş/çıkarılmış sermayelerinin %5'inden az olması durumunda, söz konusu tutarın dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılabilmesine imkan verilmiş ancak bir önceki döneme ilişkin temettü dağıtımını gerçekleştirilmeden sermaye artırımını yapan ve bu nedenle payları "eski" ve "yeni" şeklinde ayrılan anonim ortaklıklardan, faaliyetleri sonucunda elde ettikleri dönem karından temettü dağıtacaklarını, hesaplayacakları birinci temettüyü nakden dağıtmaları zorunluluğu getirilmiştir.

Şirket'in yasal kayıtlarında bulunan dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 176.085.459 TL'dir.

Şirket'in özkaynaklar tablosu 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
Ödenmiş sermaye	53.369.000	53.369.000
Sermaye düzeltmesi farkları	39.014.356	39.014.356
Değer artış fonları	-	3.634.098
Finansal riskten korunma rezervi	-	(4.905.283)
Birleşme yedekleri	(5.569.000)	(5.569.000)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	59.011.780	56.617.017
Geçmiş yıllar karları	123.919.774	76.601.061
Net dönem karı	30.955.024	66.791.556
Toplam özkaynaklar	300.700.934	285.552.805

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - SATIŞ GELİRLERİ VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Yurtiçi satışlar	387.162.272	533.150.083
Yurtdışı satışlar	326.865.378	316.816.734
	714.027.650	849.966.817
Tenzil: Satışlardan indirimler ve iskontolar	(46.324.355)	(62.475.791)
Satış gelirleri (net)	667.703.295	787.491.026
Satışların maliyeti	(563.639.032)	(649.306.626)
Brüt kar	104.064.263	138.184.400

NOT 17 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:		
Personel giderleri	9.474.654	9.032.529
Garanti giderleri	7.661.047	11.277.107
Nakliye ve sigorta giderleri	5.497.115	1.997.809
Hizmet giderleri	2.107.377	2.705.274
Kira giderleri	978.282	967.006
Sergi ve fuar giderleri	939.887	2.369.494
Temsil ve seyahat giderleri	844.173	1.444.578
Servis vasıta giderleri	826.266	915.320
Dışarıdan sağlanan faydalar	485.958	692.598
Reklam giderleri	490.432	2.073.360
Malzeme giderleri	415.863	133.381
Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim personeline yapılan ödemeler (Not 23.v) (*)	357.864	400.591
Kıdem tazminatı karşılık giderleri (**)	306.571	(122.541)
Amortisman ve itfa payı giderleri (Not 10,11) (***)	107.646	15.715
Diğer	318.202	442.223
	30.811.337	34.344.444

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (Devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Genel yönetim giderleri:		
Personel giderleri	5.301.023	7.441.773
Ortaklara ödenen hizmet gideri	2.201.132	2.453.131
Hizmet giderleri	1.789.731	1.621.451
Amortisman ve itfa payı giderleri (Not 10,11) (***)	1.413.354	1.907.178
Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim personeline yapılan ödemeler (Not 23.v) (*)	1.211.078	1.609.545
Dışarıdan sağlanan faydalar	1.035.588	1.358.436
Tamir bakım ve enerji giderleri	800.289	963.981
Vergi, resim ve harç gideri	558.459	1.967.550
Dava takip ve müşavirlik giderleri	506.778	746.908
Temsil ve seyahat giderleri	371.523	535.611
Kıdem tazminatı karşılık giderleri (**)	298.307	586.023
Aidatlar	283.189	401.629
Bağış ve yardımlar	280.962	1.050.447
Malzeme giderleri	277.082	363.788
Denetim giderleri	250.959	330.697
Sigorta giderleri	205.366	374.644
Servis vasıta giderleri	149.636	271.951
Basın ilişkileri ve reklam giderleri	118.009	18.806
Diğer	555.336	687.762
	17.607.801	24.691.311

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Araştırma ve geliştirme giderleri:		
Amortisman ve itfa payı giderleri (Not 10,11) (***)	991.256	543.428
Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim personeline yapılan ödemeler (Not 23.v) (*)	337.987	175.746
Personel giderleri	329.317	1.169.663
Dışarıdan sağlanan faydalar	157.528	60.846
Kıdem tazminatı karşılık giderleri (**)	78.986	30.714
Servis vasıta giderleri	50.522	60.964
Seyahat giderleri	25.134	28.367
Proje giderleri	20.768	680.740
Malzeme giderleri	2.574	115.999
Diğer	69.210	63.743
	2.063.282	2.930.210

(*) Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim personeline yapılan ödemelerden üretim maliyetine yansıtılan tutar 1.109.172 TL'dir (2008: 1.316.415 TL).

(**) Kıdem tazminatı karşılık giderlerinden üretim maliyetine yansıtılan tutar 3.087.378 TL'dir (2008: 890.551 TL).

(***) Amortisman ve itfa payı giderlerinden üretim maliyetine yansıtılan tutar 4.905.184 TL'dir (2008: 8.357.880 TL).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 - DİĞER FAALİYET GELİRLERİ/GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Finansal yatırımlar satış karı	3.816.621	-
Dava gider karşılığı iptali	1.766.705	-
Şüpheli alacak karşılığı iptali (Not 8)	1.203.618	98.328
Maddi duran varlık satış karı	178.240	362.721
Komisyon geliri	-	176.905
Diğer gelirler	761.874	936.236
Diğer faaliyet gelirleri	7.727.058	1.574.190
Şüpheli alacak karşılık gideri (Not 8)	(7.907.519)	(12.497.982)
Maddi duran varlık satış zararı	(263.560)	(1.627)
Dava gider karşılıkları	(132.473)	(160.169)
Diğer giderler	(36.605)	(435.276)
Diğer faaliyet giderleri	(8.340.157)	(13.095.054)

NOT 19 - FİNANSAL GELİRLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Kur farkı gelirleri	318.067.182	148.764.518
Kredili satışlardaki vade farkı geliri	25.156.956	83.304.378
Faiz gelirleri	6.823.452	7.286.889
Finansal gelirler	350.047.590	239.355.785

NOT 20 - FİNANSAL GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Kur farkı giderleri	319.199.671	155.571.788
Banka kredileri faiz giderleri	39.876.844	34.519.310
Vadeli alımlarla ilgili finansman gideri	4.231.915	30.449.763
Diğer	2.971.783	808.857
Finansal giderler	366.280.213	221.349.718

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Ödenecek kurumlar ve gelir vergisi	6.539.181	17.086.228
Tenzil: Peşin ödenen vergiler	(4.471.717)	(17.086.228)
Ödenecek vergi yükümlülüğü - net	2.067.464	-
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2009	31 Aralık 2008
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	(6.539.181)	(17.086.228)
Ertelenmiş vergi geliri	758.084	1.174.146
Vergi gideri	(5.781.097)	(15.912.082)

Kurumlar Vergisi Kanunu 13 Haziran 2006 tarih ve 5520 sayılı yasa ile değişmiştir. Söz konusu 5520 sayılı yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun pek çok hükmü 1 Ocak 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Buna göre Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2009 yılı için %20'dir (2008: %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kar paylarından (temettüler) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 (2008: %15) oranında stopaja tabidir. Karın sermayeye ilavesi, kar dağıtımı sayılmaz.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %20 (2008: %20) oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 10 uncu gününe kadar beyan edip 17 inci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka mali borca da mahsup edilebilir.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25 inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir.

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda kurumlara yönelik birçok istisna bulunmaktadır. Bu istisnalardan Şirket'e ilişkin olanları aşağıda açıklanmıştır:

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır.

Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Dolayısı ile ticari kar/zarar rakamı içinde yer alan yukarıda sayılan nitelikteki kazançlar kurumlar vergisi hesabında dikkate alınmıştır.

Kurumlar vergisi matrahının tespitinde yukarıda yer alan istisnalar yanında ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8., 9. ve 10. maddeleri ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. madde hükmünde belirtilen indirimler de dikkate alınır.

Ertelenmiş vergiler

Şirket, ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca düzenlenmiş ve yasal finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmeler sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, SPK Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanan oran %20'dir (2008: %20).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle, birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülüklerinin) yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)	
	2009	2008	2009	2008
Maddi ve maddi olmayan varlıkların endeksleme ve faydalı ömür farkları	1.237.245	807.674	(247.448)	(161.535)
İlişkili taraflardan ticari alacakların tahakkuk etmemiş finansman geliri	(85.299)	(404.540)	17.059	80.908
Kıdem tazminat karşılığı	(6.301.237)	(7.573.991)	1.260.247	1.514.798
Stokların üzerine aktifleştirilen gerçekleşmemiş finansman gideri	(80.295)	(622.126)	16.059	124.425
Finansal yatırımlar makul değer farkı	-	3.825.359	-	(191.268)
Garanti gider karşılığı	(7.258.630)	(9.997.787)	1.451.726	1.999.557
Dava gider karşılıkları	(119.916)	(1.754.149)	23.983	350.830
Ticari alacakların tahakkuk etmemiş finansman geliri	(10.065.035)	(6.492.122)	2.013.007	1.298.424
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(12.915.374)	(7.988.958)	2.583.077	1.597.792
Türev finansal araçlar değerlendirme farkı	-	(6.131.604)	-	1.226.321
Satış primleri	-	(280.031)	-	56.006
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(4.246.237)	(999.296)	849.247	199.859
Diğer gider karşılıkları	(50.406)	(608.099)	10.081	121.619
Serbest bölge şubesine yapılan satışların kar marjı eliminasyonu	(698.116)	(1.500.021)	139.623	300.006
Diğer	967.179	1.587.742	(193.436)	(317.548)
Ertelenmiş vergi varlığı			7.923.225	8.200.194

Ertelenmiş vergi varlıklarının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
1 Ocak	8.200.194	9.157.545
Ertelenmiş vergi geliri	758.084	1.174.146
Değerleme artış fonu içerisinde muhasebeleştirilen	191.268	(86.609)
Finansal riskten korunma rezervi içerisinde muhasebeleştirilen	(1.226.321)	(2.044.888)
31 Aralık	7.923.225	8.200.194

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Cari dönem vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
Vergi öncesi kar	36.736.121	82.703.637
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi gideri	7.347.224	16.540.727
Ar-ge indirimi	(1.122.007)	(554.039)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	145.823	274.356
Mali zarar mahsubu	-	(335.979)
İştirak satış karının %75’i	(572.990)	-
Diğer	(16.953)	(12.983)
Toplam vergi gideri	5.781.097	15.912.082

NOT 22 - HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Gelir tablosunda beyan edilen hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kazanç, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Dönem karı	30.955.024	66.791.556
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	5.336.900.000	5.336.900.000
Hisse başına kar (hisse başına tam TL olarak)	0,0058	0,0125

Hisse başına esas ve nispi kazanç arasında hiçbir dönem için herhangi bir fark bulunmamaktadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

i) 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle ilişkili taraf bakiyeleri:

	2009	2008
a) Banka mevduatları ve krediler		
İlişkili banka mevduatları:		
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (“Yapı Kredi”)	146.687	39.504.246
	146.687	39.504.246

İlişkili taraflardan alınan kredi borcu:

Yapı Kredi	21.781.585	10.524.445
Yapı Kredi Finansal Kiralama A.O. (“Yapı Kredi Finansal Kiralama”)	143.500	-
	21.925.085	10.524.445

	2009	2008
b) İlişkili taraflardan ticari alacaklar		
CNH International SA (“CNH International”)	77.175.799	81.404.378
CNH Italy SPA (“CNH Italy”)	1.926.647	730.003
Otokoç Otomotiv Tic ve San A.Ş. (“Otokoç”)	1.199.553	53.980
New Holland Fiat India Pvt. Ltd. (*)	498.476	907.154
Yapı Kredi Finansal Kiralama	434.711	986.264
CNH France S.A (“CNH France”)	367.309	338.710
Fiat Group Purchasing SRL	125.422	124.290
Harranova Besi ve Tarım A.Ş.	51.132	241.400
New Holland India Ag	-	133.987
Diğer	151.133	244.378
	81.930.182	85.164.544
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman geliri	(85.299)	(404.540)
	81.844.883	84.760.004

(*) 1 Ocak 2009 itibariyle Fiat India Pvt. Ltd.’nin ünvanı New Holland Fiat India Pvt. Ltd. olarak değiştirilmiştir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

	2009	2008
c) İlişkili taraflara ticari borçlar		
CNH International	4.449.433	33.779.543
Opet Petrolcülük A.Ş. (“Opet”)	1.168.956	712.487
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (“Zer”)	1.073.157	2.171.539
Koç Holding	597.187	933.923
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. (“Koç Sistem”)	494.996	315.164
Otokoç	255.908	62.650
New Holland Fiat India Pvt. Ltd.	169.318	-
Koçtaş Yapı Marketleri A.Ş.	133.500	60.652
Opet Fuchs Madeni Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	101.164	134.838
Koç Net Haberleşme Teknolojileri ve İletişim Hizmetleri A.Ş. (“Koç Net”)	85.750	41.877
Setur Servis Turistik A.Ş. (“Setur”)	37.201	105.162
Palmira Turizm Ticaret A.Ş. (“Palmira”)	-	42.858
Koç Allianz Sigorta A.Ş. (“Koç Allianz ”) (*)	-	16.333
CNH Italy	-	4.605
Diğer	208.080	67.518
	8.774.650	38.449.149
Tenzil: Tahakkuk etmemiş finansman gideri	(55.642)	(354.293)
	8.719.008	38.094.856

(*) Allianz A.G., Nisan 2008 tarihinde Koç Allianz’daki Koç Holding hisselerinin tamamını satın almış ve Koç Allianz ilişkili şirket kapsamından çıkmıştır.

ii) 1 Ocak - 31 Aralık 2009 ve 2008 hesap dönemlerine ilişkin, ilişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
a) İlişkili taraflara yapılan ürün satışları		
CNH International (*)	312.257.820	302.218.299
CNH Italy	6.562.685	5.122.203
Case IH Machinery	5.681.787	-
Zer	834.842	873.410
Yapı Kredi Finansal Kiralama	-	2.946.119
Beldeyama Motorlu Vasıtalar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	30.996
Diğer	4.484.486	8.786.162
	329.821.620	319.977.189

(*) Şirket, yurtdışı satışlarını CNH International aracılığı ile gerçekleştirmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
b) İlişkili taraflardan elde edilen diğer gelirler		
CNH International	247.526	297.293
Palmira	-	42.928
Diğer	44.067	39.991
	291.593	380.212
c) İlişkili taraflardan yapılan ürün alımları		
CNH International	35.338.651	49.800.931
Opet	6.253.547	7.502.714
Zer	641.358	492.003
Akpa Dayanıklı Tüketim LPG ve Akaryakıt Ürünleri Pazarlama A.Ş.	611.316	1.786.591
Koç Sistem	550.296	494.425
CNH France	3.603	649.127
CNH Italy	635	1.077.513
Ford Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	111.191
Diğer	1.746.830	817.713
	45.146.236	62.732.208
d) İlişkili taraflardan yapılan hizmet alımları		
Zer	3.934.425	4.502.839
Koç Holding (*)	1.837.911	1.556.812
CNH Italy (*)	1.100.000	1.201.089
Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	990.286	4.863.879
Otokoç	925.419	1.339.046
Setur	693.752	2.090.250
Opet	418.865	558.530
Koç Sistem	376.460	321.089
Koç Net	364.607	542.489
Vehbi Koç Vakfı	250.000	1.000.000
Palmira	284	1.139.882
Koç Allianz (**)	-	64.777
Diğer	528.701	273.542
	11.420.710	19.454.224

(*) Koç Holding ve CNH Italy'den alınan hizmetler insan kaynakları, strateji geliştirme, aracılık ve danışmanlık ile ilgilidir.

(**) Allianz A.G., Nisan 2008 tarihinde Koç Allianz'daki Koç Holding hisselerinin tamamını satın almış ve Koç Allianz ilişkili şirket kapsamından çıkmıştır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

iii) 1 Ocak - 31 Aralık 2009 ve 2008 hesap dönemlerine ilişkin ilişkili taraflarla yapılan işlemler ile ilgili finansal gelir ve giderler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Faiz geliri		
Yapı Kredi	2.261.907	1.773.099

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Faiz gideri		
Yapı Kredi	745.150	719.175
Yapı Kredi Finansal Kiralama	49.945	-
	795.095	719.175

iv) İlişkili taraflara ödenen temettüleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Koç Holding	6.442.494	35.460.335
CNH International	6.404.280	35.250.000
Halka açık kısım	3.759.348	20.691.948
Temel Ticaret	356.664	1.963.126
Diğer	115.294	634.591
	17.078.080	94.000.000

v) 1 Ocak - 31 Aralık 2009 ve 2008 hesap dönemlerine ilişkin ilişkili taraflarla yapılan diğer işlemler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim kadrosuna yapılan ödemeler	3.016.101	3.502.297

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Finansal yatırım satışı		
Temel Ticaret (*)	6.532.755	-

(*) Şirket Entek'te %2,67 oranında sahibi olduğu hisselerin tamamının Temel Ticaret'e satışını 21 Temmuz 2009 tarihinde gerçekleştirmiştir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2009	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Maddi duran varlık satış karı		
Zer	84.617	35.376

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Şirket faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski, kur riski, makul değer faiz oranı riski, fiyat riski ve nakit akım faiz oranı riski, kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkilerinin Şirket'in finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yoğunlaşmaktadır.

Risk yönetimi, Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde uygulanmaktadır.

a) Piyasa riski

Kur riski

Şirket, yurt dışındaki şirketler ile ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle yabancı para işlemlerinden ötürü kur riskine maruz kalmaktadır. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler, kayda alınan yabancı para aktif ve pasifler sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Şirket söz konusu kur riskini döviz pozisyonunu düzenli analiz ederek takip etmekte ve sınırlandırmaktadır. Söz konusu riskten ötürü, Şirket gerekli gördüğü ölçüde türev finansal araçlardan faydalanmaktadır.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla, Şirket’in yabancı para varlıklarının ve yükümlülüklerinin tutarları ile TL karşılık tutarları aşağıdaki gibidir:

	2009						
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	DKK	CHF	YEN
Ticari Alacaklar	177.226.729	1.118.972	81.258.109	-	-	-	-
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	55.019.952	-	25.468.662	-	-	-	-
Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	2.863.651	-	1.289.126	32.962	-	-	-
Dönen Varlıklar	235.110.332	1.118.972	108.015.897	32.962	-	-	-
Ticari Alacaklar	114.030.767	45.360	52.753.075	-	-	-	-
Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-
Duran Varlıklar	114.030.767	45.360	52.753.075	-	-	-	-
Toplam Varlıklar	349.141.099	1.164.332	160.768.972	32.962	-	-	-
Ticari Borçlar	50.678.887	454.237	23.132.131	9.459	-	-	-
Finansal Yükümlülükler	205.851.169	-	95.288.233	-	-	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	83.780	13.686	29.243	-	-	-	-
Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	256.613.836	467.923	118.449.607	9.459	-	-	-
Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-	-
Finansal Yükümlülükler	98.055.898	-	45.389.945	-	-	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	98.055.898	-	45.389.945	-	-	-	-
Toplam Yükümlülükler	354.669.734	467.923	163.839.552	9.459	-	-	-
Riskten Korunma Amaçlı Toplam Varlık Tutarı	-	-	-	-	-	-	-
Riskten Korunma Amaçlı Toplam Yükümlülük Tutarı	-	-	-	-	-	-	-
Bilanço Dışı Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	-	-	-	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	(5.528.635)	696.409	(3.070.580)	23.503	-	-	-
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	(5.528.635)	696.409	(3.070.580)	23.503	-	-	-

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	2008						
	TL Karşılığı	ABD Doları	Avro	GBP	DKK	CHF	YEN
Ticari Alacaklar	172.883.415	1.494.152	79.685.885	10.382	33.083	-	-
Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil)	40.925.354	10.776.237	11.504.321	-	-	-	-
Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-
Dönen Varlıklar	213.808.769	12.270.389	91.190.206	10.382	33.083	-	-
Ticari Alacaklar	165.051.139	68.040	77.049.814	-	-	-	-
Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	-	-	-	-	-	-	-
Duran Varlıklar	165.051.139	68.040	77.049.814	-	-	-	-
Toplam Varlıklar	378.859.908	12.338.429	168.240.020	10.382	33.083	-	-
Ticari Borçlar	97.475.377	10.258.246	38.168.051	60.989	160.874	1.143	4.189.906
Finansal Yükümlülükler	345.939.389	-	161.593.510	-	-	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	560.703	158.802	136.428	12.991	-	-	-
Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	443.975.469	10.417.048	199.897.989	73.980	160.874	1.143	4.189.906
Ticari Borçlar	-	-	-	-	-	-	-
Finansal Yükümlülükler	20.637.929	-	9.640.288	-	-	-	-
Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-
Uzun Vadeli Yükümlülükler	20.637.929	-	9.640.288	-	-	-	-
Toplam Yükümlülükler	464.613.398	10.417.048	209.538.277	73.980	160.874	1.143	4.189.906
Riskten Korunma Amaçlı Toplam Varlık Tutarı	56.196.000	-	26.250.000	-	-	-	-
Riskten Korunma Amaçlı Toplam Yükümlülük Tutarı	-	-	-	-	-	-	-
Bilanço Dışı Türev Araçların Net Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	56.196.000	-	26.250.000	-	-	-	-
Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	(29.557.490)	1.921.381	(15.048.257)	(63.598)	(127.791)	(1.143)	(4.189.906)
Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık/(Yükümlülük) Pozisyonu	(85.753.490)	1.921.381	(41.298.257)	(63.598)	(127.791)	(1.143)	(4.189.906)

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihlerinde sona eren dönemler için Şirket'in gerçekleştirmiş olduğu ithalat ve ihracat tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2009	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Toplam ihracat tutarı	326.865.378	316.816.734
Toplam ithalat tutarı	137.867.343	226.293.539

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in türev finansal varlıklardan doğan alacakları aracılığıyla toplam döviz yükümlülüğünü hedge etme oranı aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
Toplam döviz yükümlülüğünün hedge edilme oranı	-	% 12

Şirket, başlıca Avro ve ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. 31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in sahip olduğu Avro ve ABD Doları cinsinden döviz pozisyonunun TL'nin yabancı paralar karşısında %10 değer kazanması ve kaybetmesi ve diğer tüm değişkenlerin sabit olduğu varsayımı altında dönem net kar/zararı ile özkaynaklar üzerindeki etkisi aşağıda belirtilmiştir:

	2009		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
ABD Doları net varlık sebebi ile oluşan gelir/gider	104.858	(104.858)	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
ABD Doları Net Etki	104.858	(104.858)	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Avro net yükümlülük sebebi ile oluşan gelir/gider	(663.337)	663.337	-	-
Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
Avro Net Etki	(663.337)	663.337	-	-
Toplam Net Etki	(558.479)	558.479	-	-

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	2008		2008	
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
ABD Doları net varlık sebebi ile oluşan gelir/gider	290.570	(290.570)	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
ABD Doları Net Etki	290.570	(290.570)	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi/değer kaybetmesi halinde				
Avro net yükümlülük sebebi ile oluşan gelir/gider	(8.228.002)	8.228.002	-	-
Avro riskinden korunan kısmı (-)	-	-	5.619.600	(5.619.600)
Avro Net Etki	(8.228.002)	8.228.002	5.619.600	(5.619.600)
Toplam Net Etki	(7.937.432)	7.937.432	5.619.600	(5.619.600)

Fiyat riski

Şirket'in aktifinde finansal varlık olarak sınıfladığı sermaye araçları aktif bir piyasada işlem görmemeleri sebebiyle fiyat riskine maruz kalmamaktadır.

Nakit akım ve makul değer faiz oranı riski

Şirket'in değişken faiz oranlı finansal borcu bulunmamakta olup, Şirket'i nakit akım faiz oranı riskine maruz bırakmamaktadır. Ancak sabit oranlı alınan finansal borçlar Şirket'i makul değer faiz oranı riskine maruz bırakmakta olup söz konusu risk faiz oranına duyarlı varlık ve yükümlülüklerin birbirlerini dengelemesi yoluyla yönetilmektedir.

b) Kredi riski

Finansal varlıkları elinde bulundurmamak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket, daha çok bayilerinden doğabilecek bu riski, belirlenen kredi limitlerini alan teminatlar ile sınırlayarak teminat tutarlarını sık aralıklarla güncelleyerek ve satılan traktörlerin mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterilerin finansal durumları, geçmiş tecrübeleri ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 8).

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Kredi riski (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle Şirket'in maksimum kredi riskine maruz tutarı aşağıda sunulmuştur:

	2009						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer (*)
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defteri değeri	78.599.537	253.138.868	-	-	80.690.192	-	-
Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-	-
Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	3.245.346	26.208.547	-	-	-	-	-
Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	3.834.368	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	24.652.328	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(20.817.960)	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	36.167.380
Azami kredi riskine maruz tutar (**)	81.844.883	283.181.783	-	-	80.690.192	-	36.167.380

(*) Diğer, Şirket'in verdiği teminat mektupları ve kefaletleri içermektedir (Not 13b).

(**) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

31 Aralık 2009 tarihi itibariyle azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 153.558.330 TL'dir. Ayrıca, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ve değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların toplam teminat tutarı içindeki teminat bakiyeleri sırasıyla 41.240.800 TL ve 4.080.000 TL'dir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

	2008						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer (*)
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defteri değeri	56.522.358	314.471.183	-	-	115.684.361	-	-
Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	28.818.408	-	-	-	-	-
Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	28.237.646	23.497.446	-	-	-	-	-
Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	8.065.951	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	22.180.010	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(14.114.059)	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	18.693.659
Azami kredi riskine maruz tutar (**)	84.760.004	374.852.988	-	-	115.684.361	-	18.693.659

(*) Diğer, Şirket'in verdiği teminat mektupları ve kefaletleri içermektedir (Not 13b).

(**) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla azami kredi riskine maruz tutarın teminat tutarı 142.332.702 TL'dir (Not 13c). Ayrıca, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ve değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların toplam teminat tutarı içindeki teminat bakiyeleri sırasıyla 70.052.980 TL ve 8.721.000 TL'dir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle, vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların yaşlandırılması aşağıdaki gibidir:

	2009				
	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	11.589.988	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	17.141.804	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	722.101	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçmiş	29.453.893	-	-	-	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (*)	41.240.800	-	-	-	-

	2008				
	Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar	Diğer
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	7.304.323	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	62.535.734	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	10.713.443	-	-	-	-
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	-	-	-	-	-
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçmiş	80.553.500	-	-	-	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (*)	103.518.076	-	-	-	-

(*) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat mektupları, teminat senetleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

c) Likidite riski

Likidite risk yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Şirket yönetimi kesintisiz likiditasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Şirket'e finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve de bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Şirket'in ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayrinakdi kredi limitleri belirlemektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibariyle pasif kalemlerin indirgenmemiş nakit akımları ve kalan vadelerine göre gösterimi aşağıdaki tablolarda sunulmuştur:

	2009					Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı
	Defter değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	Vadesiz	
Finansal borçlar	322.249.973	172.621.508	53.573.160	107.110.494	-	333.305.162
Ticari borçlar	57.055.341	57.272.662	-	-	-	57.272.662
İlişkili taraflara ticari borçlar	8.719.008	8.774.650	-	-	-	8.774.650
Borç karşılıkları	7.428.952	170.322	7.258.630	-	-	7.428.952
Kıdem tazminatı karşılığı	6.301.237	-	-	-	6.301.237	6.301.237
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	8.684.725	8.684.725	-	-	-	8.684.725
Türev olmayan finansal yükümlülükler	410.439.236	247.523.867	60.831.790	107.110.494	6.301.237	421.767.388
Türev nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Türev nakit çıkışları	-	-	-	-	-	-
Türev finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
	2008					Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı
	Defter değeri	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	Vadesiz	
Finansal borçlar	525.433.581	305.437.347	218.390.885	26.063.731	-	549.891.963
Ticari borçlar	74.433.859	74.993.571	-	-	-	74.993.571
İlişkili taraflara ticari borçlar	38.094.856	38.449.149	-	-	-	38.449.149
Borç karşılıkları	12.360.035	2.362.248	9.997.787	-	-	12.360.035
Kıdem tazminatı karşılığı	7.573.991	-	-	-	7.573.991	7.573.991
Diğer finansal yükümlülükler	6.131.604	6.131.604	-	-	-	6.131.604
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	13.564.372	13.564.372	-	-	-	13.564.372
Türev olmayan finansal yükümlülükler	677.592.298	440.938.291	228.388.672	26.063.731	7.573.991	702.964.685
Türev nakit girişleri	56.196.000	58.013.832	-	-	-	58.013.832
Türev nakit çıkışları	62.327.604	64.343.525	-	-	-	64.343.525
Türev finansal yükümlülükler	6.131.604	6.329.693	-	-	-	6.329.693

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Sermaye risk yönetimi

Şirket'in ana hedefleri arasında yer alan ortaklarına getiri ve diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak için Şirket optimum sermaye yapısını sürdürmeye çalışmakta ve bu şekilde Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlamaktadır.

Şirket, aynı sektörde faaliyet gösteren diğer şirket uygulamalarına paralel olarak sermayeyi borç/sermaye oranını kullanarak izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri, ticari ve diğer borçları içerir) düşülmesiyle ve toplam sermaye ise, bilançoda gösterildiği gibi özkaynaklar ile net borcun toplanmasıyla hesaplanmaktadır.

31 Aralık 2009 ve 2008 tarihleri itibarıyla borç/sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	2009	2008
Toplam borçlar	398.776.511	651.526.668
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri (Not 4)	(80.396.303)	(115.448.598)
Net borç	318.380.208	536.078.070
Toplam özkaynaklar	300.700.934	285.552.805
Toplam sermaye	619.081.142	821.630.875
Net borç/sermaye oranı	%51	%65

Finansal varlıkların makul değeri

Makul değer, bir finansal varlığın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal varlıkların tahmini makul değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, makul değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, makul değeri belirlenebilen finansal varlıkların makul değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Nakit ve nakit benzeri değerlerin makul bedellerinin, kısa vadeli olmaları dolayısıyla, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.

31 ARALIK 2009 VE 2008 TARİHLERİNDE SONA EREN YILLARA AİT FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - FİNANSAL ARAÇLAR VE FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Ticari alacakların iskonto edilmiş kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber makul değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmektedir.

Borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise genel kabul görmüş değerlendirme teknikleri kullanılarak bulunan değerleri veya maliyetlerinden değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri makul değerleri olarak kabul edilmektedir.

Parasal yükümlülükler

Uzun ve kısa vadeli banka kredilerinin makul değerleri Not 6’da gösterilmiştir.

Ticari borçların, iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte makul değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmektedir.

.....